

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De disciplina in incessu. Cap. XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

nia maximè ut sal & aqua mensæ non desint, quæ in primis prouidus ministrator apponit. Aqua non solum pro temperando vino, imò sepè pro aliis necessaria est in mēsa. Cochlearia quoque sunt ad omne potagium oportuna, ne cum digito piscari oporteat: & ne iuxta Hugo-^{To. 2. 174} nem in eodem iure & manus ablutionem, & ^{fit. mon.} ventris refectionem videatur quærere.] Mu-^{ad nouit.} rilegos vel aues, quæ tenentur alicubi contra araneas nullaten⁹ esse in refectorio dū fratres reficiuntur patiantur: nec enim hoc est expediens vel bene factum. Sic & in aliis circa istud vel aliud quodcūque sibi impositum officium, sint intenti. Scriptum est enim, Cuncta cum ^{2. Par. 19.} diligentia facite. Et iterum, Agite diligēter, & ^{7. ibid. 11.} erit Dominus vobiscum in bonis. Sic agētis in ^{ibid. 9.} timore Domini, fideliter & corde perfecto.] Honestas in operatione seruator, si omnia que aguntur cum maturitate ac religiositate quadam exerceantur, & in omnibus nitor inueniatur munditiæ: hoc enim religiosum maximè decet. ^{Munditia decet religiosam.}

De disciplina in incessu.

CAP. XXIII.

DISCIPLINAM circa incessum, penes modum & discretionem in ambulando considerent. Honestus enim modus requirit, ut non impetuosis & fractis gressibus ambulent: nec erecta ceruice, non prominenti pectore, seu etiam inclinato super humerum capite, aut vagabundè pendēribus manibus: quæ omnia vel leuitatem, vel superbiam, vel remissionem, vel hypocrisim sapiunt. Debent etiam in eundo discretionē habere, ne de illorum numero censeantur, de quibus dicitur per Prophetā, Non est iudicium in gressibus eorū. ^{1. Sa. 39. 8.}

Non va-
gandū per
conuentū.

In eorum gressibus non inuenitur iudicium, qui eundo necessitatem vel ordinem non attendunt. Necessitas discursum inutilem, ordo inordinationis confusionem excludit. Discursus igitur per domū, per hortum & extra domum, qui magnum est instabilis mentis indicium, cautē vitent. In domo, ne scilicet per officinas de loco ad locum, de fratre ad fratrem inutiliter euagentur, aut loca rumoribus audiendis vel colloctionibus apra frequentent: sed in locis sibi concessis, vt sunt Ecclesia, cella, capitulum si extranei affuerint, vel aliis locis, si qua sibi fuerint specialiter deputata, cum silentio residentes. Officinis priuatis, puta vbi cibaria præparantur, infirmi vel hospites recreantur, aut fratrum congregationi, vel comedentibus & bibentibus se nullatenus ingerant non vocati. Erubescant præcipuè ad residentium mēsam accedere, vel eis nisi pro euidenti ministerij necessitate assistere. Effrontis est hominis, non erubescere comedentes. Veruntamen si quando eos loca sibi non concessa, necessitas adire compulerit, ad ostium pulsare aliquantulum possunt, vt aliquis egrediantur ad eos, vel vt ipsi vocati securius & honestius intrent. In hortum nō eant absque licentia, nisi eos vel ab aliquo professo mitti contigerit aut vocari: ad loca sua postquam ab eo recesserint vel eius negotium fecerint quàm citius reuersuri. Veruntamen eorum instructor iuxta superioris dispositionem nunc hos nunc illos, aut etiam omnes simul ad spariandum in horto, causa recreationis vel alicuius bonæ colationis, poterit per se vel per alium fratrem professum, cum expedire viderit vocare. Tempore probationis domum exire, propinquos suos visitare non curent: nec enim inter cognatos & notes Dominus inuenitur. ynde Bernardus,

Enc. 2, 44

ardus,

nardus, Quomodo te bone Iesu inter meos BERNARD. EP. 197. in filio.
 cognatos inueniam, qui inter tuos minimè es
 inuentus? Si quando domum, quamuis de su-
 perioris licentia exeunt, nihilominus tamen
 id ipsum significant suo instructori: quod &
 de suis aliis notabilibus factis obseruent. Ordo
 circa incessum est religioso in cōuentu specia-
 liter seruandus: vt in processibus fratrem
 sibi collateralem attendat, vt chori sui partem
 in refectorio & in claustro, cum pro gratiis ad
 Ecclesiam itur, in omni teneat loco: nec se ad
 chorum alium vel in refectorio vel in claustro
 seu alibi transferas, nisi causa rationabili per-
 urgente. In Ecclesia verò inter pulpitem in
 medio chori positum & altare, dum maximè
 ibi aliquid dicitur, non facillè transeat; nisi for-
 tè alibi liber non pateat transitus: & tunc ab
 ipso pulpito transiens, & inclinans ne pulpi-
 tum videatur venerari, non ante ipsum dire-
 ctè, sed à latere decentius inclinabit. Est & or-
 do reuerentiæ & decentiæ in incesso, vt non
 passim seniore[m] iunior antecedar; aut quando
 vitari facillè potest, frequentes & nimis propin-
 quos ei transitus faciat ante ipsum. In Ecclesia
 quoque inter ministros altaris, subdiaconum
 videlicet, diaconum & sacerdotem in officio
 suo solenniter celebrantes, necnon & ante fra-
 tres infra deambulatorium sedilium, & forma-
 rum minùs honestè præter necessitatem trans-
 itur. Sed illud deambulatoriũ intraturi, ad va-
 cua debent sedilia per introitum sedilibus ipsi
 propinquiorem accedere, nisi ob aliquam per-
 sonarum reuerentiam, si fortè intermedia
 fuerint, sit aliter faciendum.

E. 4. Do